

Datum: 10. 4. 2024

NOVINARSKA KONFERENCA – GRADIVO ZA MEDIJE

Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije (sončnih elektrarn)

- Kaj prinaša Uredba?

Uredba za celotno državo predpisuje pogoje za postavitve fotonapetostnih naprav (FN) v naseljih, na objektih.

Uredba določa:

- I. pravila glede **obvezne postavitve**, kadar se FN MORAJO postaviti na objekt:
 - na strehe nove stavbe, kadar je tlorisna površina enaka ali večja od 1000 m²,
 - na nova parkirišča, kadar je tlorisna površina enaka ali večja od 1000 m².
- II. pravila glede **dopustne postavitve**, kadar se FN LAHKO postavi na objekt:
 - na strehe obstoječe stavbe, kadar je tlorisna površina enaka ali večja od 1000 m²,
 - na obstoječa parkirišča, kadar je tlorisna površina enaka ali večja od 1000 m²,
 - območje cest,
 - območje železnic,
 - območje objekt za proizvodnjo električne energije,
 - območje zaprtih odlagališč.
- III. ter dodatno še pravila glede **dopustne postavitve**, kadar se FN LAHKO postavi na:
 - na strehe stavbe, kadar je tlorisna površina manjša od 1000 m²,
 - na parkirišča, kadar je tlorisna površina manjša od 1000 m²,
 - na fasade in balkone,
 - na utrjene površine pri poslovnih in industrijskih objektih,
 - na nepozidana stavbna zemljišča, namenjena poslovnim dejavnostim (kot začasno, do realizacije gradnje).

- Kaj so (pred)pogoji?

Uredba določa splošne pogoje, ki so predpogoj za postavitev fotonapetostne naprave:

- da njihova orientacija in naklon omogočata čim večji izkoristek energije;
- da je zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko omrežje;
- ekonomičnost projekta (da se investicija povrne v nekaj letih);
- druge tehnične pogoje (nosilnost stavbe, požarni in drugi varnostni ukrepi).

- Kdo so deležniki?

Pri postavitvi fotonapetostne naprave sodelujejo različni deležniki, glede na velikost (moč) naprave in lokacijo. To so predvsem:

- elektro energetske družbe (predhodno sporočijo ali se na lokaciji nahaja zmogljivo omrežje, izdajo soglasje za priklop),
- projektanti (arhitekti, inženirji) ko gre za postavitev fotonapetostne naprave v sklopu nove stavbe,
- izvajalci, ko gre zgolj za postavitev fotovoltaike na obstoječe stavbe in parkirišča,
- občine v postopkih dovoljevanja (izdajo mnenje o skladnosti),
- upravne enote in država v postopkih dovoljevanja (kadar se to zahteva) – izdaja gradbenega in uporabnega dovoljenja.

- Kaj uredba prinaša za ljudi in investitorje? Poenostavitev, pohitritev postopka?

Uredba določa enotne pogoje za umestitev fotonapetostnih naprav na ravni celotne države.

Uredba prinaša poenostavitev, saj so na ravni celotne države predpisani enaki pogoji postavitve fotonapetostnih naprav na stavbe in objekte (ne glede na občino). Ni potrebno za vsako občino, naselje, stavbo posebej preverjati pogojev (ali se sme ali ne). Vse je določeno na enem mestu. Kar posledično pomeni tudi hitrejši postopek.

- Ali so kakšne izjeme od obvezne postavitve?

Uredba podaja tudi nekatere **izjeme** od obvezne postavitve fotonapetostne naprave na objekt, kadar:

- ni zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko omrežje;
- neprimerna namembnost ali vrsta objekta (začasni objekti, podzemni objekti...);
- neprimerna lega ali osončenost objekta;
- neustrezna nosilnost objekta;
- postavitev fotonapetostne naprave na streho bi pomenilo tveganje za ljudi ali premoženje;
- kadar bi postavitev pomenila podražitev investicije načrtovanega objekta (dražja konstrukcija in podobno).

Izjema se obrazloži v dokumentaciji. Podrobneje bo to določeno v pravilniku, ki ga pripravlja Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) in bo kmalu objavljen.

- Se je kaj spremenilo pri postopkih izdaje dovoljenja?

Pri dovoljevanju se ni spremenilo nič.

- Za postavitev fotonapetostne naprave do 1 MW na obstoječi objekt (streho stavbe, na parkirišče ali fasado...) **ni postopkov – izvede se skozi vzdrževalna dela ter distributerju se priloži predpisani obrazec.** Glede postavitve je treba upoštevati pravila iz uredbe.
- Za postavitev fotonapetostne naprave do 1 MW na nov objekt (streho stavbe, na parkirišče ali fasado...) **je to že vključeno v samo pridobivanje gradbenega in uporabnega dovoljenja.** Glede postavitve je treba upoštevati pravila iz Uredbe.
- Pri velikosti 1 - 10 MW je to objekt – elektrarna (ni več fotonapetostna naprava), za kar je že danes treba pridobiti gradbeno in uporabno dovoljenje, saj gre za zahtevni objekt. Glede postavitve je treba upoštevati pravila iz Uredbe.
- Za postavitev fotonapetostne naprave večje od 10 MW je treba predhodno sprejeti prostorski akt (občinski - OPPN, OPN ali državni - DPN). Glede postavitve je treba upoštevati pravila iz Uredbe.

- Je predviden nadzor in kaj se zgodi, če se ne upošteva pravil?

Nadzor nad izvajanjem določil vsaka na svojem področju izvajajo: inšpekcija, pristojna za okolje, kmetijska inšpekcija, gozdarska inšpekcija in inšpekcija, pristojna za energijo.

Ob neupoštevanju obveznosti postavitve ali odstranitve fotonapetostne naprave denarne kazni določa že obstoječi zakon.

Prav tako investitor ne bo pridobil gradbenega ali uporabnega dovoljenja, če na objekt ne bo postavil fotonapetostne naprave, kadar je ta obvezna.

- Kako naprej?

Ministrstvo za naravne vire in prostor bo do poletja pripravilo izobraževanja za:

- projektante (inženirje, arhitekte),
- občine in upravne enote,
- investitorje (elektro energetske družbe),
- gospodarska združenja, ki se ukvarjajo s postavitvijo fotonapetostnih naprav
- ter druge.

V Pripravi je tudi priročnik s podrobnejšimi obrazložitvami in usmeritvami glede posameznih postopkov in z odgovori na pogosta vprašanja. Priročnik bomo objavili tudi na spletni strani ministrstva.